

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декаан факультету суспільних наук

/Остапець Ю.О./

«29» *серпня* 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ З ОСНОВАМИ ПЕДАГОГІКИ

Рівень вищої освіти **Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти**

Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**
Спеціальність **013 Початкова освіта**
Освітня програма **Початкова освіта**
Статус дисципліни **Обов'язкова**
Мова навчання **Українська**

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності з основами педагогіки» для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 013 «Початкова освіта» освітньо-професійної програма «Початкова освіта».

Розробники: Товканець Оксана Сергіївна доцент, доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

протокол № 12 від «23» серпня 2023 р.

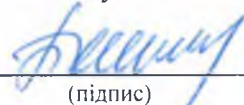
Завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

 /проф. Козубовська І.В./
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 8 від «29» серпня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії факультету суспільних наук

 /Попадич О.О./
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Товканець О.С., 2023 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5	1	1
	Лекції:	
	30	10
	Практичні (семінарські):	
	30	8
Вид підсумкового контролю: модульне контрольне оцінювання	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: залік	Самостійна робота:	
	60	106

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний курс «Вступ до спеціальності з основами педагогіки». Мета навчальної дисципліни: сформувати систему знань про зміст педагогічної діяльності, її сутність та роль у сучасному суспільстві в світлі Закону України «Про освіту», Концепції нової української школи, основні шляхи оволодіння вчительською професією; розкрити теоретичні основи педагогіки як науки про освіту, навчання і виховання учнів молодшого шкільного віку, що є базою, на якій будуються технології навчально-виховної роботи у початковій школі.

Завдання навчальної дисципліни:

- підготовка студентів до засвоєння навчальних дисциплін у ЗВО;
- сприяння загальній адаптації студентів до навчання у ЗВО;
- закладення основ формування індивідуального стилю навчальної діяльності та самовиховання, педагогічного спілкування;
- засвоєння найважливіших педагогічних категорій і понять;
- ознайомлення з найбільш значущими та перспективними сучасними педагогічними ідеями й теоріями; - оволодіння теоретичними основами використання різноманітних методів науково-педагогічного дослідження;
- розкриття принципів побудови системи освіти, її структури;
- визначення фізіологічних, психічних та поведінкових особливостей учнів молодшого шкільного віку, їх врахування в організації навчально-виховного процесу;
- з'ясування чинників формування і розвитку особистості молодшого школяра;
- формування у студентів досвіду творчої педагогічної діяльності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційнокомунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових, індивідуальних та етнічних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми,

рішення, власний досвід та реалізувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

СК- 13. Здатність працювати в полікультурному середовищі.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Початкова освіта», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, батьками, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти	ПРН 1
Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах	ПРН 2
Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційнокомунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі. заходи методичного спрямування. Організувати роботу методичної ради ЗОШ.	ПРН 3
Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми	ПРН 6
Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування	ПРН 12
Використовувати в освітній практиці різні прийоми формування, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами	ПРН 13
Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей	ПРН 14
Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм девіантної поведінки, дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу	ПРН 15
Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп	ПРН 16
Ефективно працювати в полікультурному освітньому середовищі	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності з основами педагогіки»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, батьками, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти	ПРН 1
Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах	ПРН 2
Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційнокомунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі. заходи методичного спрямування. Організовувати роботу методичної ради ЗОШ.	ПРН 3
Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми	ПРН 6
Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування	ПРН 12
Використовувати в освітній практиці різні прийоми формульовального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами	ПРН 13
Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей	ПРН 14
Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм девіантної поведінки, дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу	ПРН 15
Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп	ПРН 16
Ефективно працювати в полікультурному освітньому середовищі	ПРН 17

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Усне опитування, бесіда, виступи, доповіді, рецензування, повідомлення, читання схем,

графіків, поточне тестування.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усний контроль у вигляді індивідуального опитування, аналітичне есе, письмовий контроль, тестування, виконання практичних завдань, реферативна доповідь.

Форма модульного контролю: письмовий контроль у вигляді модульних контрольних робіт,
Форма підсумкового семестрового контролю: іспит

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модуль а контроль на робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	50	100
10	5	10	10	5	5	5		
Поточне оцінювання та самостійна робота							Модуль на контроль на робота	Сума
T8	T9	T10	T11	T12	T14	T15	50	100
10	5	10	5	5	5	5		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

	Модуль 1	Модуль 2
--	-----------------	-----------------

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) Заняття		20	3	10
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	1	10	1	10
Презентація			1	20
Реферат	1	10	1	10
Есе	1	10	1	
Модульна контрольна робота	1	50	50	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Критерій оцінювання з дисципліни

У наведеній нижче таблиці вказано критерії, за якими визначається рівень навчальних досягнень здобувача освіти та відповідні відсотки за виконану роботу. Слід вважати, що знання, уміння та навички аспіранта відповідають певному рівню навчальних досягнень, якщо вони відповідають критерію, вказаному для цього рівня, та критеріям для всіх попередніх рівнів.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
A	90-100	Здобувач освіти: має стійкі системні знання та творчо їх використовує у процесі навчальної діяльності; вміє планувати особисту навчальну діяльність, оцінювати результати власної практичної роботи; вміє самостійно знаходити джерела різноманітних відомостей і використовувати їх відповідно до мети і завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; вміє виконувати завдання, не передбачені в навчальній програмі; має стійкі навички використання методів контролю навчальних досягнень вільно опановує та використовує сучасні методи навчання і виховання, а також інформаційно-комунікаційні технології для поповнення власних знань та розв'язування професійно орієнтованих завдань
B	82-89	Здобувач освіти: вміє систематизувати і узагальнювати отримані відомості; володіє міцними знаннями, самостійно визначає проміжні етапи власної навчальної діяльності, аналізує нові факти, явища; вміє самостійно знаходити додаткові відомості та використовує їх для реалізації поставлених перед ним навчальних завдань, судження його логічні і достатньо обґрунтовані; має сформовані навички використання методів навчання і виховання
C	74-81	Здобувач освіти: добре володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; самостійно знаходить і виправляє допущені помилки; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання навчального завдання
D	64-73	Здобувач освіти: вміє застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; може пояснити основні методи контролю навчальних досягнень, що використовуються та наводити власні приклади на підтвердження деяких тверджень;

		вміє виконувати навчальні завдання передбачені програмою
E	60-63	Здобувач освіти: пояснює основні поняття навчального матеріалу; може самостійно відтворити значну частину навчального матеріалу; вміє за зразком виконати основне навчальне завдання
FX	35-59	Здобувач освіти: розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі та може фрагментарно відтворити знання про них; має фрагментарні знання незначного загального обсягу (менше половини навчального матеріалу) за відсутності сформованих умінь та навичок
F	0-35	Здобувач освіти: дає неправильні відповіді на всі запитання передбачені програмовим матеріалом, у наведенні прикладів і не може їх виправити, не знайомий з основною літературою; не розуміє сутності основних категорій; не дає правильної відповіді на додатково поставлені запитання

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

ТЕМА 1. МІСЦЕ І РОЛЬ ПЕДАГОГА У СУСПІЛЬНОМУ РОЗВИТКУ

Характеристика ролі вчителя у суспільному розвитку. Функції вчителя. Професійні знання, уміння, здібності і якості сучасного вчителя.

ТЕМА 2. ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНІ ВИМОГИ ДО ФАХІВЦЯ ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКИ ОСВІТИ.

ТЕМА 3. СИСТЕМА ОСВІТИ В УКРАЇНІ.

Система освіти в Україні (законспектувати Закони України “Про освіту”, “Про загальну середню освіту”, “Про вищу освіту”, “Про позашкільну освіту”); скласти опорну схему структури системи освіти в Україні)

ТЕМА 4. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.

Початкова школа – основне місце професійної діяльності майбутнього педагога. Школа І ступеня – початкова ланка в системі освіти України. Роль початкової школи в національному відродженні. Завдання школи І ступеня в світлі Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту». Особливості особистості молодшого школяра, його права та обов’язки.

ТЕМА 5. САМОСТІЙНА І НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.

Науково-дослідна робота студентів. Робота з літературними джерелами. Науково-дослідна робота студентів як один із напрямів самостійної роботи. Педагогічна практика як форма самостійної роботи студентів.

ТЕМА 6. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИХОВАННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.

Професійне самовиховання майбутніх педагогів. Самовиховання і його роль у професійному становленні майбутнього вчителя – класовода. Основні завдання вищого педагогічного закладу освіти щодо самовиховання майбутніх учителів. Структура процесу самовиховання студентів. Методи і прийоми самовиховання.

ТЕМА 7. ЗМІСТ І ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.

Поняття про форми організації навчання. Розвиток організаційних форм навчальної роботи у школі. Характеристика класно-урочної системи, її переваги, недоліки та шляхи удосконалення. Урок як основна форма організації навчання у сучасній школі. Вимоги до уроку. Типи та структура уроків. Підготовка вчителя до уроку. Характеристика додаткових форм організації навчання. Альтернативні форми організації навчання, технології їх застосування.

МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ

ТЕМА 8. ПРЕДМЕТ І ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІКИ. ЗАКОНИ, ЗАКОНОМІРНОСТІ ТА ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ.

Завдання педагогіки. Закони процесу навчання. Сутність поняття «закономірності навчання», об'єктивні та суб'єктивні закономірності навчання. Система дидактичних принципів та їх характеристика. Правила реалізації принципів навчання.

ТЕМА 9. МЕТОДОЛОГІЯ ПЕДАГОГІКИ ТА МЕТОДИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Методологія педагогіки, її рівні, підходи. Педагогічне дослідження, науковий апарат дослідження. Методи педагогічних досліджень, їх класифікація

ТЕМА 10. ПРОЦЕС ВИХОВАННЯ: СУТЬ, ЗМІСТ, ПРИНЦИПИ.

Закони процесу навчання. Сутність поняття «закономірності навчання», об'єктивні та суб'єктивні закономірності навчання. Система дидактичних принципів та їх характеристика. Правила реалізації принципів навчання.

ТЕМА 11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.

Сутність поняття «метод навчання». Класифікація методів навчання. Характеристика методів навчання, умови ефективності їх застосування. Фактори, що впливають на вибір методів навчання.

ТЕМА 12. РОЗВИТОК І ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА.

Вікова періодизація в педагогіці. Структура особистості. Розвиток молодшого школяра. Чинники розвитку особистості. Закономірності та рушійні сили розвитку особистості молодшого школяра. Нерівномірність розвитку. Акселерація і ретрадація в розвитку особистості. Врахування індивідуальних особливостей. Теорії розвитку особистості: біогенетичні теорії (перевага спадковості); соціогенетичні теорії (перевага середовища); теорії взаємодії факторів (конфронтація, конвергенція); персоналістичні теорії (перевага активності особистості).

ТЕМА 13. СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ У ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ. ВПЛИВ СЕРЕДОВИЩА НА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА.

Педагогічна характеристика соціального середовища. Класифікація і загальна характеристика факторів соціалізації. Сім'я як середовище розвитку і формування особистості. Виховні функції соціального середовища. Народна педагогіка про вплив середовища на розвиток і формування особистості дитини.

ТЕМА 14. РОЛЬ ВИХОВАННЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ.

Виховання як суттєвий чинник розвитку особистості молодшого школяра. Основні напрями виховання. Національне виховання. Мета виховання в сучасній педагогіці. Зарубіжна

педагогіка про мету виховання. Ієрархія виховних цілей. Умови і фактори визначення цілей виховання. Ідеал українського виховання. Народна педагогіка про мету та ідеал виховання. Діяльність як основний фактор формування особистості молодшого школяра. Взаємозв'язок діяльності, спілкування і розвитку особистості. Суть, зміст, мета і види діяльності. Спілкування і його значення в розвитку особистості.

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 120					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр						
МОДУЛЬ 1. ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ						
ТЕМА 1. МІСЦЕ І РОЛЬ ПЕДАГОГА У СУСПІЛЬНОМУ РОЗВИТКУ	10	2	2	–	–	6
ТЕМА 2. ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНІ ВИМОГИ ДО ФАХІВЦЯ ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКИ ОСВІТИ.	5	2	2	–	–	1
ТЕМА 3. СИСТЕМА ОСВІТИ В УКРАЇНІ.	5	2	2	–	–	1
ТЕМА 4. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.	10	2	2	–	–	6
ТЕМА 5. САМОСТІЙНА І НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.	10	2	2	–	–	6
ТЕМА 6. ЗМІСТ І ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.	10	2	2	–	–	6
Модульна контрольна робота				–	–	
Разом за модуль 1	60	14	14	–	–	32
МОДУЛЬ 2. МОДУЛЬ 2. ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ						
ТЕМА 8. ПРЕДМЕТ І ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІКИ. ЗАКОНИ, ЗАКОНОМІРНОСТІ ТА ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ.	10	2	2	–	–	6
ТЕМА 9. МЕТОДОЛОГІЯ ПЕДАГОГІКИ ТА МЕТОДИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.	10	2	2	–	–	6

ТЕМА 10. ПРОЦЕС ВИХОВАННЯ: СУТЬ, ЗМІСТ, ПРИНЦИПИ.	5	2	2	-	-	1
ТЕМА 11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.	5	2	2	–	–	1
ТЕМА 12. РОЗВИТОК І ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА.	5	2	2	–	–	1
ТЕМА 13. СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ У ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ. ВПЛИВ СЕРЕДОВИЩА НА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА.	10	2	2	–	–	6
ТЕМА 14. РОЛЬ ВИХОВАННЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ.	5	2	2	–	–	1
Модульна контрольна робота	–	–	–	–	–	–
Разом за модуль 2	60	16	16	–	–	28
Разом за семестр	120	30	30	–	–	60

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 120					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
1-й семестр						
МОДУЛЬ 1. ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ						
ТЕМА 1. МІСЦЕ І РОЛЬ ПЕДАГОГА У СУСПІЛЬНОМУ РОЗВИТКУ	10	2	2	–	–	6
ТЕМА 2. ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНІ ВИМОГИ ДО ФАХІВЦЯ ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКИ ОСВІТИ.	5	2	2	–	–	1
ТЕМА 3. СИСТЕМА ОСВІТИ В УКРАЇНІ.	5	2	2	–	–	1
ТЕМА 4. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.	10	2	2	–	–	6
ТЕМА 5. САМОСТІЙНА І НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.	10	2	2	–	–	6
ТЕМА 6. ЗМІСТ І ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.	10	2	2	–	–	6
Модульна контрольна робота				–	–	
Разом за модуль 1	60	14	14	–	–	32
МОДУЛЬ 2. МОДУЛЬ 2. ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ						
ТЕМА 8. ПРЕДМЕТ І ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІКИ. ЗАКОНИ, ЗАКОНОМІРНОСТІ ТА ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ.	10	2	2	–	–	6
ТЕМА 9. МЕТОДОЛОГІЯ ПЕДАГОГІКИ ТА МЕТОДИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.	10	2	2	–	–	6
ТЕМА 10. ПРОЦЕС ВИХОВАННЯ: СУТЬ, ЗМІСТ, ПРИНЦИПИ.	5	2	2	-	-	1
ТЕМА 11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.	5	2	2	–	–	1

ТЕМА 12. РОЗВИТОК І ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА.	5	2	2	–	–	1
ТЕМА 13. СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ У ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ. ВПЛИВ СЕРЕДОВИЩА НА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА.	10	2	2	–	–	6
ТЕМА 14. РОЛЬ ВИХОВАННЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ.	5	2	2	–	–	1
Модульна контрольна робота	–	–	–	–	–	–
Разом за модуль 2	60	16	16	–	–	28
Разом за семестр	120	30	30	–	–	60

5.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Тема Історія розвитку педагогіки .	2	–
5	Тема Зміст якостей учня і критерії їх оцінювання	2	2
6	Тема Управління розвитком особистості в навчально-виховному процесі	2	–
7	Тема Педагогічні технології розвитку учнів та вчителів	2	–
8	Тема Особливості діяльності учнів	2	–
9	Тема Технології організації освітнього процесу, спрямованого на розвиток учнів	2	–
10	Тема. Методи та прийоми стимулювання творчої активності учнів	2	2
11	Тема. Технології розвитку педагогічної діяльності вчителя	2	–
12	Тема . Технології педагогічної творчості вчителів-новаторів	2	–
13	Тема . Засоби діагностики та розвитку творчих можливостей учнів	2	–
14	Тема. Технологія вивчення рівня творчої педагогічної діяльності	2	–
15	Тема. Модульна технологія підготовки вчителя до педагогічної творчості	2	2
Разом		30	8

5.4. Самостійна робота

5.5. Індивідуальні завдання (у разі потреби)

Перелік питань до іспиту

1. Основні форми навчання у ЗВО.
2. Система контролю освітніх досягнень студентів.
3. Рівні освіти.
4. Система освіти України.

5. Поняття адаптації, її види. Чинники, які впливають на адаптацію першокурсників у ЗВО.
6. Студентська рада факультету. Студентські громадські організації.
7. Права та обов'язки студентів.
8. Поняття етикету, професійного етикету, академічної доброчесності, плагіату.
9. Самостійна робота як складник навчальної діяльності студента. Види самостійної роботи.
10. Наукова робота студента, її види. Вимоги до наукових робіт. Конкурси студентських наукових робіт.
11. Основні функції, ознаки педагогічної діяльності. Компоненти педагогічної діяльності.
12. Особистісні та професійні якості вчителя початкових класів, їхня характеристика. Шляхи визначення, корекції та удосконалення особистісних і професійних характеристик вчителя початкових класів.
13. Поняття іміджу. Види іміджу. Вимоги до іміджу педагога.
14. Вплив іміджу вчителя на результати освітнього процесу.
15. Педагогічна культура як частина загальнолюдської культури.
16. Педагогічна етика та педагогічний такт.
17. Класифікації стилів педагогічної діяльності, їхня характеристика.
18. Формування індивідуального стилю педагогічної діяльності.
19. Поняття готовності дітей до навчання в школі та підготовки дітей до навчання в школі. Види готовності і їхні показники.
20. Особливості підготовки дітей до навчання в школі.
21. Підготовка батьків до навчання їхніх дітей у школі як потреба сучасного суспільства.
22. Посадова інструкція вчителя початкових класів. Права та обов'язки вчителя.
23. Мета і завдання педагогічної практики. Її різновиди.
24. Педагогічна майстерність вчителя початкових класів.
25. Професійна компетентність вчителя.
26. Педагогіка як наука про навчання, виховання і розвиток особистості. Об'єкт, предмет, функції і завдання педагогіки.
27. Педагогічні категорії.
28. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками.
29. Особливості педагогіки як навчального предмета
30. Філософські основи педагогіки. Метод. Загальнонаукові методи дослідження. Теоретичні методи дослідження.
31. Педагогічне спостереження. Педагогічний експеримент. Соціологічні методи дослідження.
32. Організація педагогічного дослідження.
33. Поняття педагогічного процесу. Структура й основні компоненти педагогічного процесу.
34. Закономірності педагогічного процесу.
35. Принципи педагогічного процесу. Етапи педагогічного процесу.
36. Методи навчання.
37. Поняття особистості, індивідуальності, розвитку і формування. Чинники впливу на розвиток особистості. Умови розвитку особистості. Виховання, навчання і розвиток особистості.
38. Вікові періоди розвитку особистості. Індивідуальні особливості учнів.
39. Мета і завдання виховання. Процес виховання, його структура і рушійні сили.
40. Напрями виховання.
41. Закономірності виховання.
42. Принципи виховання.
43. Особливості методів, прийомів і засобів виховання.
44. Методи формування свідомості особистості.
45. Методи організації діяльності, спілкування і формування досвіду суспільної поведінки.
46. Методи стимулювання діяльності і поведінки.

47. Методи самовиховання.
48. Система засобів виховання.
49. Засоби всебічного розвитку особистості. Взаємозв'язок методів і засобів виховання.
50. Поняття колективу і його види. Сутність, зміст і функції виховного впливу на формування учнівського колективу.
51. Позакласна виховна робота.
52. Роль учителя у формуванні особистості школяра.
53. Сім'я як соціально-педагогічне середовище. Види, форми і методи роботи вчителя з батьками.
54. Поняття закладу загальної середньої освіти. Нормативно-правові документи у роботі ЗЗСО. Типи і структура ЗЗСО. Поняття планування роботи в ЗЗСО. Річний план роботи ЗЗСО.
55. Вимоги до позакласної роботи і її організаційні форми. Зміст виховної роботи в позаурочний час.

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА *(у разі потреби)*

Обладнання: Дошка, ноутбук, мультимедійний проектор

Програмне забезпечення: інформаційні технології та засоби електронного навчання: Microsoft Excel; система електронного навчання Moodle; електронна пошта (<http://gmail.com> і ін.) на базі глобальних інформаційно-комунікаційних порталів, внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ тощо.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Вишневський О.І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: Навч. посіб. – 3-тє вид., доопрац. і доп. К.: Знання, 2008. 566 с.
2. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Вид. центр “Академія”, 2001. 576 с.
3. Гончаренко С. Український педагогічний словник. К.: Либідь, 1997. 376 с.
4. Зайченко І.В. Педагогіка: Навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл. К.: Освіта України, 2006. 528 с.

5. Зязюн І. Особливості професійної підготовки педагога. Педагогічна газета. 2001. № 2. с.
6. Зязюн І. А. Педагогічна майстерність К.: Наукова думка, 2010. – 365 с.
7. Зязюн І. А. Філософія педагогічної дії: Монографія. Черкаси: Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. 608 с.
8. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В.Г. Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
9. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освітньому просторі. 2-е вид. К.: Т-во «Знання» України, 2010. – 520 с.
10. Кузьмінський А. І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: Підручник. К.: Знання, 2007. 447 с.
11. Кучерявий О. Г. Педагогіка : особистісно-розвивальні аспекти :навчальний посібник. К. : Видавничий дім «Слово», 2014. 440 с.
12. Клименко В.В. Психологія творчості. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 480с.
13. Мазоха Д. С. Педагогіка : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 232 с.
14. Мазоха Д. С. На шляху до педагогічної професії. Вступ до спеціальності : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 168 с.
15. Методи і прийоми розвитку інтелектуальних і творчих здібностей учнів початкових класів. Методичний посібник / Упоряд. М.П.Крилевець. – Полтава: ПОППО, 2009. – 92 с.
16. Мешко Г. М. Вступ до педагогічної професії: навч. посіб. К.: Академвидав, 2010.– 200 с.
17. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. 168 с.
18. Теорія і практика професійної майстерності в умовах цілежиттєвого навчання: монографія / за ред.. О.А. Дубасенюк. – Житомир: Вид-во Рута, 2016. 400 с.

Додаткова література

1. Бобрицька В.І. Професійна підготовка майбутнього вчителя в реаліях процесу реформування вищої освіти. Наук. записки: НПУ ім. М.П. Драгоманова. – 2005. – № 59. – С. 14-24.
2. Зайченко І. В. Педагогіка : навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. К. : “Освіта України”, “КНТ”, 2008. – 528 с. 14.
3. Клепко С. Ф. Філософія освіти в європейському контексті. Полтава : ПОППОПШО, 2006. – 328 с.
4. Книга вчителя початкової школи. Довідково-методичне видання / Упор. Г. Ф. Древаль, А. М. Заїка. – Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. – 182 с.
5. Кузьмінський А.І, Омеляненко В.Л. Педагогіка: Підручник. К.: Знання-Прес, 2003.
6. Кремень В. Г. Сучасне мислення й освіта: методологічний концепт. Наукове забезпечення розвитку освіти в Україні: актуальні проблеми теорії і практики (до 25-річчя НАПН України). Збірник наукових праць. К. : Видавничий дім «Сам», 2017. 400 с. 418 с.
7. Луцьок А. М. Василь Сухомлинський про педагогічну майстерність учителя: Моногр. Луцьк: Надстир'я, 2003. 208 с.
8. Палтишев М. М. Педагогічна майстерність і шляхи її досягнення (У пошуках практико-орієнтованих дидактичних підходів): Навч.-метод. посіб. для слухачів курсів удосконалення вчителів. К.: Видавець О. М. Ешке, 2000. 119 с.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 2024/2025 н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол № 15 від «27» 06 2024 р. Завідувач кафедри Віктор Мовчан О.С.
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)